

Business Debate on TV	
Thursday:	19:15 new 22:30
Saturday:	8:15 15:15 18:15
Tuesday:	10:15 21:00 <small>night repeat</small>

“ဒီဗီဘီ စီးပွားရေးဒီဘိတ်” အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်ကို ဒီဗီဘီ သတင်းဌာနက စနေနေ့တိုင်း ရိုက်ကူးပြီး ဒီဗီဘီရုပ်သံလိုင်းမှာ အထက်ပါ အစီအစဉ်အတိုင်း ထုတ်လွှင့် တင်ဆက်ပါတယ်။

ဒီတပတ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မေးခွန်းကတော့
 “လူကုန်ကူးမှုတားဆီးရေးကိုတကယ်လုပ်နိုင်ပြီလား?”
 ဖြစ်ပါတယ်။

**အမှတ် - ၄၅၄၊ ဂုလွာ၊
 ကုန်သည်လမ်းနှင့် ဗိုလ်ကလေးဈေးလမ်းထောင့်၊
 ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။**

မှတ်ချက်ပေးလိုတာ၊ အကြံပေးလိုတာ၊ မေးမြန်းလိုတာရှိပါက ရုံးချိန်အတွင်း
 ဖုန်းနံပါတ် **+၉၅၉၄၅၉၀၆၅၉၄၀** နဲ့ debate@dvb.no
 ကိုဆက်သွယ်မေးမြန်းနိုင်ပါတယ်။

မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွက် စိန်ခေါ်မှုတစ်ခုဖြစ်လာတဲ့ လူကုန်ကူးမှုအန္တရာယ်

လူကုန်ကူးမှုနဲ့ ပတ်သက်ရင် နိုင်ငံအသီးသီးက အစိုးရတွေအနေနဲ့ လူကုန်ကူးခံရသူများ အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေ (Trafficking Victims Protection Act - TVPA) ရဲ့ အနိမ့်ဆုံးလိုက်နာရမယ့် စံချိန်စံညွှန်းကို ဘယ်လောက် လိုက်နာသလဲ ဆိုတဲ့ ပြဿနာတွေ ရှိနေပါတယ်။ ထိပ်ဆုံးက စိုးရိမ်စရာ ဖြစ်နေတာကို ဖော်ပြပါတယ်။

ဒီဥပဒေအရ နိုင်ငံတွေကို အဆင့်တစ်၊ အဆင့်နှစ်၊ အဆင့်သုံးဆင့်ပြီး ခွဲခြား သတ်မှတ်ထားပါတယ်။ အဆင့်တစ်စာရင်းထဲမှာပါတဲ့ နိုင်ငံတွေက လူကုန်ကူးမှုတွေရှိပေမယ့် သတ်မှတ်ဥပဒေရဲ့ အနိမ့်ဆုံး လိုက်နာရမယ့် စံချိန်စံညွှန်း (Minimum Standard) ကို အပြည့် အဝလိုက်နာတဲ့ နိုင်ငံဖြစ်ပါတယ်။ အဆင့်နှစ် စာရင်းထဲမှာပါတဲ့ နိုင်ငံတွေကတော့ ဒီစံချိန်စံညွှန်းတွေကို တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းသာလိုက်နာတဲ့ နိုင်ငံတွေပါ။

အဆင့်သုံးထဲမှာ ပါဝင်တဲ့ နိုင်ငံတွေကတော့ အနိမ့်ဆုံး ဖြစ်တဲ့ စံချိန်စံညွှန်းတွေကိုတောင် ထိထိရောက်ရောက် လိုက်နာမှုမရှိတဲ့ နိုင်ငံတွေပါပဲ။ လိင်ကျွန် အဖြစ် ရောင်းစားမှုတွေ၊ လိမ်ညာခြိမ်းခြောက်ခေါ်ဆောင်ပြီး အဓမ္မ ကျင့်ကြံ တာတွေ၊ ကလေးသူငယ်တွေကို စစ်မှုထမ်း ခိုင်းတာတွေ စတဲ့ အဆိုးဆုံးအမှုတွေကို ထိထိရောက်ရောက် တားဆီး အရေးမယူတဲ့နိုင်ငံတွေပဲဖြစ်ပါတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဇွန်လ ၃၀ ရက်နေ့ American State Department က ထုတ်ပြန်တဲ့ Trafficking in Person (TIP) 2016 report မှာတော့ မြန်မာနိုင်ငံဟာ အဆင့်သုံး (Tire 3) လို့ သတ်မှတ်ထားတဲ့ နိုင်ငံ ၂၆ နိုင်ငံစာရင်း ထဲမှာ ပါဝင်နေတာ တွေ့ရပါတယ်။ ထိုင်းနိုင်ငံအပါအဝင် အခြား နိုင်ငံ ၂၀ ကတော့ အဆင့်နှစ်အဆင့်မှာ ရှိနေပါတယ်။ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ ကတော့ အဆင့်တစ်စာရင်းမှာ ပါဝင်နေပါတယ်။

အရင်နှစ်တွေက ထိုင်းနိုင်ငံဟာ ပင်လယ် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းတွေမှာ လူကုန်ကူးတာတွေရှိခဲ့တာကြောင့် အဆင့်သုံးအဖြစ် သတ်မှတ်ခံခဲ့ရပါတယ်။ ထိုင်းအစိုးရက ဒီပြဿနာကို တင်းတင်းကျပ်ကျပ် ကိုင်တွယ်အရေး ယူလာခဲ့တဲ့အတွက် ယခု ၂၀၁၆ အစီရင်ခံစာမှာ အဆင့်နှစ်ကိုရောက်သွားပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံက လေးနှစ် ဆက်တိုက် အဆင့်နှစ် နေရာမှာ ရှိခဲ့ရာကနေ ၂၀၁၆ ခုနှစ်မှာတော့ အဆင့်သုံးကို ကျဆင်းသွားခဲ့ပါတယ်။ အခု 2017 TIP Report မှာတော့ အဆင့် ၂ ကို ပြန်လည်ရောက်ရှိလာခဲ့ပါတယ်။ ဒါဟာ အဆိုးထဲက အကောင်းလို ပြောလို့ ရပေမယ့် ကျေနပ်စရာကောင်းတဲ့ အဆင့်တော့ မဟုတ်ပါဘူး။

လူကုန်ကူးမှု ပြဿနာကို တိုက်ဖျက်ရာမှာ အားနည်းနေသေးတဲ့ သဘောလို့ အစီရင်ခံစာက ဆိုပါတယ်။ ဒီသတ်မှတ်ချက်ကြောင့် စီးပွားရေးပိတ်ဆို့မှုကို ပြန်လည် ရုတ်သိမ်းပေးပေမယ့် သတိထား လုပ်ဆောင်ရမယ့် အပိုင်းလည်းရှိနေပါတယ်။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ ဒီကိန်းဂဏန်းတွေဟာ တစ်နှစ်တစ်ကြိမ် ပြောင်းလဲနေတဲ့အတွက်ပါပဲ။

တိုင်းပြည်တစ်ပြည်ဟာ ကုန်ကူးမှုတိုက်ဖျက်ရေးမှာ တီယာသုံး အဆင့်ရှိတဲ့ နိုင်ငံဖြစ်မယ်ဆိုရင် ကုန်သွယ်ရေးမှာ ထိခိုက်မှုရှိနေပါတယ်။ ထိုင်းနိုင်ငံနဲ့ အီးယူကြားမှာလည်း ဒီပြဿနာမျိုးရှိခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ဆိုတဲ့ ထောင့်က ပဲကြည့်ကြည့်၊ လူသားချင်းစာနာခြင်း ဆိုတဲ့ ရှုထောင့်ကပဲ ကြည့်ကြည့် လူကုန်ကူးမှု ပြဿနာဟာ နိုင်ငံနဲ့လူ့အဖွဲ့အစည်းကို အန္တရာယ် ပြုနေတဲ့ ပြဿနာဆိုရင် မှားမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

အမေရိကန်၊ အီးယူ အစရှိတဲ့ နိုင်ငံတွေက မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ လူကုန်ကူးမှု ပြဿနာကို မီးမောင်းထိုးပြလာတဲ့အခါ လူကုန်ကူးမှုနဲ့ ပိတ်ဆို့ အရေးယူမှုရဲ့ အဆက်အစပ်ဟာ စဉ်းစားစရာ ဖြစ်လာပါတယ်။ ပိတ်ဆို့ အရေးယူမှုကြောင့် စီးပွားရေးကျဆင်းပြီး အလုပ်အကိုင် ရှားပါးရာကနေ လူကုန်ကူးမှုတွေ တိုးပွားဖြစ်ပေါ်ခဲ့တယ်လို့ ပြီးခဲ့တဲ့ အစိုးရလက်ထက်မှာ ပြောကြားလေ့ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့်အလုပ်အကိုင်

ရှားပါးလို့ပြည်ပမှာ အလုပ်သွားလုပ်ရတဲ့ အလုပ်သမားတွေအပေါ်မှာ အစိုးရဘက်က ဘယ်လောက် တာဝန်ယူခဲ့သလဲ ဆိုတာတော့ မေးခွန်း ထုတ်ဖို့ လိုလာပါလိမ့်မယ်။

အစိုးရရဲ့ တာဝန်ယူမှု

ဥပမာ ၂၀၀၄ ခုနှစ်မှာ ထိုင်းနိုင်ငံက သူတို့ ဆီရွှေ့ ပြောင်းဝင်ရောက်လာတဲ့ မြန်မာ၊ လာအိုနဲ့ ကမ္ဘောဒီးယား နိုင်ငံသားတွေအတွက် အစိုးရချင်း နားလည်မှုစာချွန်လွှာ ရေးထိုးဖို့ ပြောခဲ့တာရှိပါတယ်။ လာအို နဲ့ ကမ္ဘောဒီးယား အစိုးရတွေက လက်ခံခဲ့ပေမယ့် မြန်မာအစိုးရဘက်က လက်မခံခဲ့ပါဘူး။ ဝမ်းနည်းစရာကောင်းတာက ထိုင်းနိုင်ငံမှာရှိနေတဲ့ ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားတွေရဲ့ ၉၅ ရာခိုင်နှုန်းက မြန်မာ အလုပ် သမားတွေဖြစ်နေတာပါ။

"အစိုးရချင်း နားလည်မှုစာချွန်လွှာ ထိုးဖောက်စွာကို မြန်မာအစိုးရဘက်က သဘောမတူခဲ့ဘူး။ မြန်မာဘက်ကနေ တရားမဝင်ထွက်သွားတာဆိုတော့ တရားဝင်ပုံစံမျိုး ဖြစ်အောင်လုပ်ပေးနိုင်ဘူးလို့ ပြောခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် ကမ္ဘောဒီးယားနဲ့ လာအိုတွေအတွက် အဆင်ပြေသွားပေမယ့် မြန်မာအလုပ်သမားတွေကတော့ တရားဝင် အလုပ်သမား ဖြစ်ခွင့်မရခဲ့ဘူး" လို့ ထိုင်းနိုင်ငံ၊ မဲဆောက်မြို့နယ်က ရောင်ခြည်ဦး အလုပ်သမား အဖွဲ့ရဲ့ တာဝန်ခံ သင်တန်းမှူး ကိုမျိုးဇော်က ပြောပါတယ်။

ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားတွေရဲ့ တရားမဝင်မှုဟာ လူကုန်ကူးခံရဖို့အတွက် အဓိကအကြောင်းရင်းတစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ လက်ရှိအချိန်အထိ ထိုင်းနိုင်ငံမှာ မြန်မာရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားအရေအတွက်လေး သန်းနီးပါးရှိပေမယ့် တရားဝင် နိုင်ငံကူးလက်မှတ် (Passport) လုပ်ထားသူက ၁ သန်းကျော်လောက်ပဲ ရှိနေပါသေးတယ်။ ဒါကြောင့် တရားမဝင် အလုပ်သမား တွေအတွက် လူကုန်ကူးခံရမယ့်အနေအထားက သိသိသာသာ မလျော့ပါးသေးပါဘူး။

ပဋိပက္ခနဲ့ လူကုန်ကူးမှု

ပိတ်ဆို့ မှုကြောင့် လူကုန်ကူးမှုတွေ တိုးပွားလာရတယ်လို့ အကြောင်းပြတတ်ပေမဲ့ ပိတ်ဆို့ မှုနဲ့မသက်ဆိုင်တဲ့ နယ်ပယ်တွေမှာ လူကုန်ကူးမှုတွေရှိနေတာလည်း အထင်အရှားပါပဲ။ ဒါက ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားတဲ့ နယ်ပယ်တွေမှာ ပေါ်ပေါက်နေတဲ့ လူကုန်ကူးမှုတွေပါ။

မြန်မာပြည်ရဲ့ တိုင်းရင်းသားဒေသများမှာ ဖြစ်ပွားနေတဲ့ ပြည်တွင်းစစ်ကြောင့် ကိုယ့်ရပ်ကိုယ် ဒေသကို စွန့်ခွာ ထွက်ပြေးနေရသူတွေ သိန်းနဲ့ချီပြီး ရှိနေပါတယ်။ ကချင်ပြည်နယ်မှာ ဖြစ်နေတဲ့ တိုက်ပွဲတွေကြောင့် လူပေါင်းတသိန်းကျော်၊ ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ ဖြစ်နေတဲ့ ပဋိပက္ခတွေကြောင့် လူပေါင်း တသိန်း နှစ်သောင်းကျော်ဟာ ကိုယ့်ရပ်ရွာကိုယ်ဒေသကို စွန့်ခွာထွက်ပြေးကြရပါတယ်။ ဒါက စီးပွားရေးကြောင့် မဟုတ်ဘဲ စစ်ရေးကြောင့်ဖြစ်လာ ရတဲ့ကိစ္စပါ။ ဒီလူတွေထဲမှာ ဆိုးဆိုးရွားရွားလူကုန်ကူးခံရသူတွေ အများအပြားရှိနေပါတယ်။

ဒါကြောင့် အမေရိကန်အစိုးရဘက်က ပိတ်ဆို့ အရေးယူမှုကို ရုတ်သိမ်းပေးပေမဲ့ လူကုန်ကူးမှုတွေဟာ လုံးဝပျောက် သွားမှာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ငြိမ်းချမ်းရေးမရသေးသရွေ့ စစ်ပွဲကတဆင့်ဖြစ်လာရတဲ့ လူကုန်ကူးမှုတွေ ရှိနေပါလိမ့်မို့မှာပါ။ လူကုန်ကူးမှု ပပျောက်ရေးဟာ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်နဲ့ တန္တဖန်တင်တစ်ခင်ပါ ဆိုသလို ဖြစ်နေတာကိုလည်း သတိထားဖို့ လိုပါလိမ့်မယ်။